

Decyzja
Prezydium KK
nr 79/26

ws. opinii o projekcie ustawy MSWiA o zmianie ustawy o cudzoziemcach

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, po zapoznaniu się z projektem ustawy Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji o zmianie ustawy o cudzoziemcach z dnia 3 lipca 2026 r., dostrzega potrzebę podjęcia działań zmierzających do ograniczenia przewlekłości postępowań prowadzonych przez wojewodów w sprawach legalizacji pobytu cudzoziemców. Jednocześnie Prezydium KK nie popiera uproszczenia i przyspieszenia postępowań kosztem bezpieczeństwa państwa, rzetelnej weryfikacji przesłanek udzielenia zezwolenia ani standardów ochrony krajowego rynku pracy.

1. Prezydium KK podkreśla, że uproszczenie procedur administracyjnych nie może prowadzić do osłabienia standardów ochrony rynku pracy. W sprawach dotyczących zezwoleń na pobyt czasowy i pracę konieczne jest zachowanie realnej możliwości weryfikacji warunków zatrudnienia cudzoziemca, w tym zgodności oferowanego wynagrodzenia i warunków pracy z przepisami prawa pracy, przepisami o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, przepisami bhp oraz standardami obowiązującymi u danego pracodawcy.

Tymczasem opiniowany projekt zakłada mechanizm „milczącego zakończenia postępowania” po 60 dniach. W przypadku, gdy w tym czasie służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo publiczne nie zdążą zakończyć procedur sprawdzających, sprawdzenia te będą kontynuowane już po formalnym udzieleniu zezwolenia na pobyt cudzoziemca. Pomimo, że projekt ustawy przewiduje wstrzymanie wydania karty pobytu do czasu zakończenia weryfikacji (lub cofnięcie zezwolenia w trybie natychmiastowym w razie wykrycia zagrożenia), samo automatyczne uznanie sprawy za załatwioną przed pełnym sprawdzeniem cudzoziemca stanowi potencjalną lukę w systemie bezpieczeństwa państwa. Nadto termin dla organów sprawdzających na przekazanie wojewodzie niezbędnych informacji ma zostać skrócony do zaledwie

10 dni. Przy obecnym obciążeniu systemu, tak krótki czas może uniemożliwić rzetelną weryfikację profilu cudzoziemca pod kątem zagrożeń dla bezpieczeństwa państwa.

2. Prezydium KK zwraca uwagę na potrzebę zapewnienia odpowiednich zasobów organizacyjnych i technicznych po stronie administracji publicznej. Twierdzenie, że projektowane zmiany nie będą powodowały skutków finansowych, wymaga ostrożnej oceny. Skrócenie terminów, konieczność sprawnej obsługi systemu elektronicznego, prowadzenie sprawdzeń bezpieczeństwa oraz monitorowanie skutków regulacji mogą w praktyce wymagać dodatkowego zaangażowania kadrowego i organizacyjnego. Bez realnego wzmocnienia administracji projektowane zmiany mogą nie osiągnąć zakładanych celów albo mogą przesuwać obciążenia na inne etapy postępowania.
3. Prezydium KK postuluje również, aby coroczna ocena funkcjonowania projektowanego mechanizmu obejmowała nie tylko kryteria bezpieczeństwa i ryzyka migracyjnego, lecz także wpływ regulacji na rynek pracy. W szczególności zasadne jest monitorowanie liczby wydanych zezwoleń w tym trybie, sektorów zatrudnienia, poziomu wynagrodzeń, przypadków naruszeń prawa pracy oraz wpływu rozwiązania na warunki zatrudnienia pracowników krajowych i cudzoziemskich. Dane te powinny być udostępniane partnerom społecznym.

Prezydium KK wskazuje, że legalizacja pobytu i pracy cudzoziemców powinna być elementem spójnej polityki migracyjnej państwa, powiązanej z ochroną polskiego rynku pracy, przeciwdziałaniem dumpingowi socjalnemu oraz zwalczaniem nadużyć w zatrudnianiu cudzoziemców. Uproszczenia proceduralne mogą być uzasadnione, jeżeli towarzyszy im skuteczna kontrola legalności zatrudnienia oraz realna możliwość egzekwowania odpowiedzialności wobec podmiotów naruszających przepisy. Prezydium KK oczekuje, że dalsze prace nad projektem będą prowadzone z udziałem partnerów społecznych, a ewentualne rozszerzanie preferencyjnych trybów legalizacji pobytu będzie każdorazowo poprzedzone oceną wpływu na warunki pracy, bezpieczeństwo zatrudnienia oraz sytuację pracowników na krajowym rynku pracy.

Gdańsk, 28 lipca 2026 r.

Prezydium KK

NSZZ „Solidarność”

Zastępca Przewodniczącego KK
Sekretarz KK
NSZZ „Solidarność”

Grzegorz Adamowicz